

Załącznik do pisma z 21 maja 2024 r.

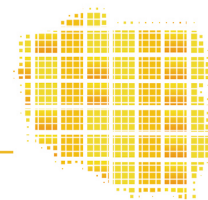
Lp.	Propozycja MKiŚ	Implementowany akt	Stanowisko/uwagi PSF
1.	Ustanowienia i udostępnienie online jednolitego podręcznika opisującego procedury, terminy i kryteria stosowane przy ocenie wniosków i wydawaniu warunków przyłączenia	KPO;	<p>PSF popiera propozycję. Ponadto należy przeprowadzić przegląd i dostosowanie Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci wszystkich operatorów w tym zakresie.</p> <p>W szczególności ujednolicenia wymagają: wzory wniosków, zakres wymaganych informacji oraz zasady wnoszenia i zwrotu zaliczki na poczet przyłączenia. Ponadto konieczne jest wprowadzenie maksymalnego terminu na wydanie przez operatora warunków przyłączenia. Obecnie procedura może być wielokrotnie przedłużana poza ustawowe terminy, w oparciu o uznaniowe kryteria. Niezbędne wydaje się w tym zakresie wprowadzenie mechanizmów dyscyplinujących operatorów sieci w przypadku przekroczenia terminu zawitego (np. automatyczny obowiązek zapłaty odsetek ustawowych od kwoty wniesionej zaliczki). Wreszcie ujednolicenia (np. w przepisach tzw. rozporządzenia systemowego) wymaga metodyka wykonywania ekspertyzy wpływu na sieć oraz umożliwienie inwestorowi wglądu do ekspertyzy wykonanej dla jego wniosku.</p> <p>Co więcej, postulujemy wprowadzenie prawnej definicji instalacji OZE niewprowadzającej energii do sieci, która nie będzie wymagać uzgadniania klasycznych warunków przyłączenia do sieci, a jedynie weryfikacji w zakresie zabezpieczeń technicznych przed wprowadzaniem energii do sieci. Wymagania operatorów sieci w zakresie ww. zabezpieczeń powinny zaś zostać ujednolicone</p>

			<p>w skali kraju.</p> <p>Obecnie operatorzy traktują wskazane instalacje tzw. „zero eksport” jako klasyczne źródła energii, podlegające procedurze uzyskiwania warunków przyłączenia, z terminem rozpatrywania wniosków 120 dni i szeregiem wymagań technicznych analogicznych do instalacji z wprowadzających energię do sieci. Stoi w sprzeczności z promowaniem instalacji budowanych na potrzeby własne i podnosi koszty inwestycji oraz wydłuża czas realizacji. Uregulowanie tej kwestii przyspieszyłoby procesy inwestycyjne bez obciążania sieci przesyłowych i dystrybucyjnych.</p>
2.	<p>Publiczne udostępnienie (online) informacji w zakresie dostępnych zdolności (mocy) przyłączeniowych do sieci oraz odrzuconych wniosków o przyłączenie wraz z podaniem uzasadnienia odrzucenia; przekazywanie informacji na temat statusu i sposobu rozpatrywania wniosków o przyłączenie w terminie trzech miesięcy od złożenia wniosku, a w przypadku nierozpatrzenia wniosku aktualizacja informacji o statusie wniosku raz na kwartał; współpraca OSD i OSP przy publikowaniu informacji na temat mocy przyłączeniowych dostępnych na potrzeby nowych przyłączy dla projektów inwestycyjnych.</p>	KPO; EMD	<p>PSF popiera propozycję. Przedmiotowe dane powinny być aktualizowane w czasie rzeczywistym, tak aby potencjalni inwestorzy mieli możliwość wglądu w dostępne moce do poziomu każdego głównego punktu zasilania (GPZ). Jak najpełniejsza informacja o dostępnych mocach z pewnością przyczyni się do zmniejszenia liczby składanych wniosków i odciążenia operatorów.</p> <p>Postulujemy także zmiany w zakresie komercyjnego przyłączenia do sieci: ujednoczenie procedur wewnętrznych u wszystkich operatorów oraz utworzenie prawnego mechanizmu agregowania wielu podmiotów chętnych partycypować w kosztach przyłącza komercyjnego.</p> <p>Ponadto, wskazujemy na pilną potrzebę ujednoczenia i opublikowania przez operatorów sieci dystrybucyjnych obowiązujących wymogów technicznych w zakresie wymaganej teletechniki i zabezpieczeń ewentualnego wypływu energii elektrycznej. Wskazane informacje powinny być dostępne z podziałem na kategorie instalacji w zależności od mocy ewentualnej energii wpływającej do sieci:</p> <p>a. zerowy wypływ energii do sieci</p>

			<p>b. do 50 kw – mocy wyprowadzanej do sieci c. do 200 kw – mocy wyprowadzanej do sieci d. do 1 Mw -mocy wyprowadzanej do sieci e. pow. 1 Mw</p> <p>Obecnie przed wydaniem warunków przyłączenia nie jest znany potencjalny koszt inwestycji, co ma szczególne znaczenie przy mniejszych instalacjach do 1 Mwp mocy zainstalowanej. W praktyce, często nawet na obszarze jednego operatora wskazane wymagania różnią się w poszczególnych oddziałach terenowych, co znacząco utrudnia podjęcie decyzji inwestycyjnej i optymalizację kosztową. Uderza to szczególnie w inwestorów budujących instalacje „przemysłowe” małej i średniej wielkości, na potrzeby własne.</p>
3.	Wprowadzenia możliwości składania wniosków o przyłączenie i rozpatrzenia wniosków w sposób w pełni elektroniczny (cyfrowy)	KPO; EMD	PSF popiera propozycję. Można w tym zakresie skorzystać z doświadczeń funkcjonowania analogicznego systemu dotyczącego rynku mocy.
4.	Opłaty za dostęp do sieci, korzystania z sieci i wzmocnienia sieci– m.in. doprecyzowanie wymogów co do metod ustalania taryf (mają one m.in. uwzględniać CAPEX i OPEX operatorów, wspierać korzystanie z usług w zakresie elastyczności i umożliwiać korzystanie z elastycznych przyłączeń), w stosownych przypadkach dostarczanie sygnałów lokalizacyjnych, takich jak zachęty za pośrednictwem struktury taryf dla ograniczenia kosztów redysponowania i wzmocnienia sieci energetycznej, zawarcie zachęt dla OSP i OSD dla racjonalnego kosztowo	EMD;	Generalnie popieramy wprowadzenie zachęt ekonomicznych dla operatorów do przyłączania OZE. Niemniej jednak, co przykładowo przyznali sygnatariusze Karty Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych, zmiany w taryfach nie wystarczą i nie mogą być jedynym źródłem finansowania rozwoju infrastruktury na potrzeby transformacji energetycznej. Kluczową rolę powinno odgrywać finansowanie zewnętrzne. Ponadto, należy przypomnieć, konkluzje niedawnego raportu NIK, który wykazał, że przedstawiane przez operatorów plany rozwoju sieci niejednokrotnie nie uwzględniały zapotrzebowania na rozwój lub modernizację tych fragmentów sieci, dla których w danym okresie wydano znaczną liczbę odmów przyłączenia. Co więcej, niektóre spółki właścicielskie operatorów

	<p>działania i rozwijania sieci, w tym uwzględnianie kosztów związanych z inwestycjami wyprzedzającymi (anticipatory investments) oraz w stosownych przypadkach, wprowadzanie celów w zakresie skuteczności działania (performance targets).</p>		<p>systemów dystrybucyjnych ograniczały rozwój sieci poprzez wpływanie na obniżenie realnych nakładów inwestycyjnych, co naruszało zasady niezależności OSD. Ustalenia przywołanego raportu wskazują, że w latach 2020–2021 kontrolowani operatorzy nie zapewnili realizacji zadań inwestycyjnych i modernizacyjnych na poziomie uzgodnionym z Prezesem URE w planach rozwoju i w procesie taryfowym, choć przychody i pozyskane z UE środki umożliwiły sfinansowanie zaplanowanych inwestycji.</p> <p>W związku z powyższym, wprowadzanie jakichkolwiek nowych obciążeń finansowych wobec użytkowników sieci np. w postaci zmian systemu taryfowego, musi zostać poprzedzone dogłębными analizami i korektą ewentualnych nieprawidłowości w obecnym systemie finansowania działalności OSD.</p>
<p>5.</p>	<p>Umowy o elastyczne przyłączenie - opracowanie przez organ regulacyjny lub inny właściwy organ ram umożliwiających OSP i OSD oferowanie umów o elastyczne przyłączenie na obszarach, na których przepustowość sieci dostępnej dla nowych przyłączy jest ograniczona</p>	<p>EMD</p>	<p>PSF kierunkowo popiera postulat, do dalszej dyskusji po przedstawieniu przez właściwy organ propozycji przepisów ramowych.</p> <p>W krótkiej perspektywie należy wprowadzić korekty do obowiązującej w Prawie energetycznym konstrukcji cable pooling, która może pełnić podobną funkcję tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preferencyjne traktowanie przez operatorów wniosków obejmujących instalacje wykorzystujące power pooling (współdzielenie mocy przyłączeniowej) i cable pooling (współdzielenie mocy i infrastruktury przyłączeniowej). - umożliwienie przyłączania magazynów energii w ramach cable pooling - uwzględnianie magazynu jako części instalacji hybrydowej w procesie certyfikacji - Wprowadzenie wspólnego raportowania energii wytwarzanej przez instalacje w ramach cable pooling, - prawna kwalifikacja wielkoskalowej i przemysłowej fotowoltaiki z magazynem jako instalacji hybrydowej, - ujednoczenie praktyk operatorskich w zakresie procedury przyłączenia (kwestie

			zaliczki, wymaganych od inwestora danych, miejsca przyłączenia, doprecyzowanie kwestii modernizacji instalacji)
6.	Wyznaczanie obszarów przyspieszonego rozwoju OZE wraz z udziałem społeczeństwa, obejmujących także ułatwienia w zakresie przyłączenia do sieci źródeł OZE; Procedury wydawania zezwoleń na obszarach przyspieszonego rozwoju OZE, wraz z uzyskaniem warunków przyłączenia, nie dłuższe niż 12 miesięcy; poza tymi obszarami nie dłuższe niż 2 lata	RED III	<p>Proponujemy następujące ułatwienia procesu inwestycyjnego w ramach obszarów przyspieszonego rozwoju OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie zasady „milczącej zgody” organów opiniujących projekty decyzji i innych rozstrzygnięć w postępowaniach administracyjnych - usunięcie wymogu przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla inwestycji zlokalizowanych poza obszarami chronionymi - ujednoczenie praktyk RDOŚ w całym kraju w zakresie wydawanych rozstrzygnięć - cyfryzacja procedur środowiskowych - ustalenie zawitego terminu dla spółek skarbu państwa i państwowych osób prawnych na dokonywanie uzgodnień decyzji i innych rozstrzygnięć (znany przypadek 1,5 roku oczekiwania inwestora na decyzje PKP SA i Wód Polskich) - ustalenie ceny maksymalnej za 1 metr służebności przesyłu, której mogą żądać od inwestorów spółki skarbu państwa i przedsiębiorstwa państwowych osób prawnych - agrowoltaika: odblokowanie możliwości dualnego wykorzystania terenu do produkcji energii i produkcji rolnej (tj. zniesienie obowiązku wyłączenia gruntów z produkcji rolnej w przypadku inwestycji agrowoltaicznych oraz zmiana zasad opodatkowania gruntów) - dopuszczenie lokalizowania farm fotowoltaicznych na gruntach oznaczonych jako rolne w planach ogólnych i miejscowych - jednoznaczne zwolnienie instalacji przemysłowych OZE służących do autokonsumpcji z obowiązku uzyskiwania warunków przyłączenia do sieci - rozszerzenie zakresu uproszczonej procedury inwestycyjnej dla linii bezpośredniej dla wielkoskalowych instalacji OZE (obecnie do 2 MW mocy

			zainstalowanej)
7.	Wyznaczanie obszarów dla infrastruktury sieci i magazynowania niezbędnej do włączenia energii odnawialnej do systemu elektroenergetycznego	RED III	PSF popiera propozycję.
8.	Przyśpieszenie procedury wydawania zezwoleń na rozbudowę źródła energii - w przypadku, gdy rozbudowa nie prowadzi do zwiększenia mocy o ponad 15%, procedura wydawania zezwoleń powinna trwać do 3 miesięcy	RED III	PSF popiera propozycję. Należy także wprowadzić możliwości zmian technologicznych (modułów, inwerterów itp.) w warunkach przyłączenia i umowie przyłączeniowej oraz możliwość modyfikacji w projekcie instalacji (np. nowa decyzja WZ, nowy plan miejscowy) jeżeli moc przyłączeniowa i wpływ na sieć pozostaje bez zmian.
9.	Stworzenie rozwiązań zwiększających niezależność PURE w procesie rozstrzygania sporów i wyposażenie PURE w narzędzia umożliwiające przeprowadzanie niezależnych analiz dotyczących określenia i weryfikacji zdolności przyłączeniowych do sieci, w toku przeprowadzanego postępowania administracyjnego	-	<p>PSF popiera propozycję.</p> <p>Ponadto poddajemy pod rozważenie możliwość wprowadzenia do ustawy Prawo energetyczne („PE”) otwartego katalogu ustawowych klauzul niedozwolonych (abuzywnych) dotyczących warunków przyłączenia oraz wzorca umowy o przyłączenie do sieci, stanowiącego załącznik do warunków. Wiązałoby się to z uzupełnieniem katalogu spraw spornych rozstrzyganych przez PURE o sprawy sporne dotyczące wprowadzenia do warunków lub umowy o przyłączenie do sieci jednej z przedmiotowych klauzul niedozwolonych.</p> <p>W rezultacie, podmiot, który otrzymał warunki przyłączenia do sieci będzie mógł zwrócić się do Prezesa URE o rozstrzygnięcie sporu, jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii chciałoby narzucić w treści warunków lub na etapie negocjacji bądź realizacji umowy o przyłączenie, wprowadzenie do warunków lub umowy postanowień potencjalnie niedozwolonych na podstawie przepisów PE. Jeżeli Prezes URE, uzna sporne postanowienie za abuzywne, będzie mógł skutecznie doprowadzić do jego odpowiedniej zmiany lub usunięcia z treści warunków lub</p>

			<p>wzorca umownego lub realizowanej już umowy.</p> <p>Dysponujemy przykładami wielu postanowień umów o przyłączenie narzucanych przez przedsiębiorstwa energetyczne inwestorom zrzeszonym w Stowarzyszeniu. Są to klauzule dotyczące m.in harmonogramu realizacji, odpowiedzialności za opóźnienia, gwarancji dostaw, kar umownych, zmian zakresu zadań do wykonania itd.</p> <p>Ze względu na gwałtowną intensyfikację procesów inwestycyjnych w branży oraz konieczność szybkiego przyrostu nowych mocy w systemie, uważamy, że potrzebna jest większa równowaga umów o przyłączenie do sieci. W związku niezbędne jest narzędzie ułatwiające podmiotom przyłączanym wykazywanie, że określone postanowienie zaproponowane przez przedsiębiorstwo energetyczne we wzorze umowy lub w aneksie do realizowanej umowy jest niedozwolone.</p>
10.	Wprowadzenie kamieni milowych, na podstawie których możliwe byłoby monitorowanie realizacji poszczególnych etapów inwestycji. Przedmiotowe kamienie milowe miałyby pozwolić na ocenę stopnia realizacji inwestycji, po wydaniu warunków przyłączenia, pod rygorem wygaśnięcia warunków	-	<p>Wprowadzenie kamieni milowych w procesie przyłączania do sieci po wydaniu warunków przez operatora nie może prowadzić do przerzucania nadmiernego ryzyka na inwestorów.</p> <p>Ponadto, proponowane rozwiązanie powinno iść w parze z wprowadzeniem możliwości zmian technologicznych (modułów, inwerterów itp.) w warunkach przyłączenia i umowie przyłączeniowej. Należy dopuścić także możliwość zmian w projekcie instalacji (np. nowa decyzja WZ, nowy plan miejscowy) jeżeli moc przyłączeniowa i wpływ na sieć pozostaje bez zmian.</p>

